

SPREJETA BESEDILA

P9_TA(2020)0135

Protokol o izvajanju Sporazuma o partnerstvu v ribiškem sektorju med Evropsko skupnostjo in Republiko Zelenortski otoki (2019–2024) (resolucija)

Nezakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 18. junija 2020 o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi Protokola o izvajanju Sporazuma o partnerstvu v ribiškem sektorju med Evropsko skupnostjo in Republiko Zelenortski otoki (2019–2024) (08662/2019 – C9-0004/2019 – 2019/0078M(NLE))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju osnutka sklepa Sveta (08662/2019),
- ob upoštevanju Protokola o izvajanju Sporazuma o partnerstvu v ribiškem sektorju med Evropsko skupnostjo in Republiko Zelenortski otoki (2019–2024) (08668/2019),
- ob upoštevanju prošnje za odobritev, ki jo je Svet podal v skladu s členom 43(2), točko (a)(v) drugega pododstavka člena 218(6) in členom 218(7) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) (C9-0004/2019),
- ob upoštevanju svoje zakonodajne resolucije z dne 18. junija 2020¹ o osnutku sklepa,
- ob upoštevanju člena 31(4) Uredbe (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o skupni ribiški politiki²,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. aprila 2016 o skupnih pravilih za izvajanje zunanje razsežnosti skupne ribiške politike, vključno s sporazumi o ribištvu³,
- ob upoštevanju končnega poročila iz februarja 2018 o predhodni in naknadni ocenjevalni študiji sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvu med EU in Zelenortskimi otoki,
- ob upoštevanju člena 105(2) Poslovnika,
- ob upoštevanju mnenja Odbora za razvoj,

¹ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0134.

² UL L 354, 28.12.2013, str. 22.

³ UL C 58, 15.2.2018, str. 93.

- ob upoštevanju poročila Odbora za ribištvo (A9-0023/2020),
- A. ker sta se Komisija in vlada Zelenortskih otokov pogajali o novem sporazumu o partnerstvu o trajnostnem ribištvu (sporazum o partnerstvu o trajnostnem ribištvu med EU in Zelenortskimi otoki) skupaj s protokolom o izvajanju za petletno obdobje;
- B. ker je splošni cilj sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvu med EU in Zelenortskimi otoki okrepiti njuno sodelovanje na področju ribištva, kar je v interesu obeh strani, s spodbujanjem trajnostne ribiške politike in trajnostnega izkoriščanja ribolovnih virov v izključni ekonomski coni Zelenortskih otokov;
- C. ker se je izkoriščanje ribolovnih možnosti na podlagi prejšnjega sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvu med EU in Zelenortskimi otoki gibalo med 58 % in 68 %, pri čemer so jih plovila s potegalko dobro, plovila s parangalom in plovila za ribolov z ribiško palico pa zmerno izkoriščala;
- D. ker morski psi sestavljajo 20 % ulova, vendar zaradi pomanjkanja znanstvenih podatkov ta številka verjetno ni točna in bi utegnila biti višja;
- E. ker bi moral sporazum o partnerstvu o trajnostnem ribištvu med EU in Zelenortskimi otoki spodbujati učinkovitejši trajnostni razvoj ribiških skupnosti na Zelenortskih otokih ter povezanih industrij in dejavnosti, tudi ribiške znanosti; ker mora biti podpora, ki se zagotavlja na podlagi protokola, v skladu z nacionalnimi razvojnimi načrti in akcijskim načrtom za modro rast za razvoj znotraj ekoloških omejitev, zasnovanimi z Organizacijo združenih narodov za povečanje proizvodnje in profesionalizacijo sektorja, da bi se zadovoljile potrebe prebivalstva po hrani in zaposlovanju;
- F. ker bi bilo treba v okviru sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvu podpirati zaveze EU iz mednarodnih sporazumov, natančneje cilje Organizacije združenih narodov za trajnostni razvoj, zlasti cilj 14, in ker morajo k tem ciljem prispevati vsi ukrepi EU, tudi sporazumi o partnerstvu o trajnostnem ribištvu;
- G. ker EU prek Evropskega razvojnega sklada prispeva za Zelenortske otoke večletni proračun v višini 55 milijonov EUR, pri čemer se osredotoča na eno glavno področje, in sicer pogodbo o dobrem upravljanju in razvoju;
- H. ker bi moral sporazum o partnerstvu o trajnostnem ribištvu prispevati k spodbujanju in razvoju ribiškega sektorja Zelenortskih otokov, kjer je treba izgraditi ali obnoviti osnovno infrastrukturo, kot so pristanišča, mesta iztovarjanja, skladišča in predelovalni obrati;
- I. ker je treba Evropski parlament sproti in izčrpno obveščati v vseh fazah postopkov, povezanih s protokolom in njegovim podaljšanjem;
- 1. meni, da ima sporazum o partnerstvu o trajnostnem ribištvu med EU in Zelenortskimi otoki dva enako pomembna cilja, in sicer (1) zagotoviti ribolovne možnosti za plovila EU v izključni ekonomski coni Zelenortskih otokov na podlagi najboljšega razpoložljivega znanstvenega znanja in mnenja ter brez poseganja v ukrepe za ohranjanje in upravljanje regionalnih organizacij, katerih članica so Zelenortski otoki, zlasti Mednarodne komisije za ohranitev tunov v Atlantiku (ICCAT), ali prekoračitve razpoložljivega presežka in (2) spodbujati nadaljnje gospodarsko, finančno, tehnično in znanstveno sodelovanje med EU in Zelenortskimi otoki na področju trajnostnega

ribištva in dobrega izkoriščanja ribolovnih virov v izključni ekonomski coni Zelenortskih otokov, pri čemer se hkrati ne spodkopavajo suverene možnosti in strategije Zelenortskih otokov, ki se nanašajo na ta razvoj; obenem meni, da bi moral sporazum glede na visoko vrednost morske biologije v vodah Zelenortskih otokov jamčiti sprejetje ukrepov, s katerimi bi omilili nenamerne posledice ribolova s plovili EU v izključni ekonomski coni Zelenortskih otokov;

2. meni, da je treba sprejeti ukrepe, s katerimi bi preprečili prekoračitev referenčne tonaže iz sporazuma;
3. opozarja na ugotovitve retrospektivne in prospektivne ocene protokola k sporazumu o partnerstvu o trajnostnem ribištvu med EU in Zelenortskimi otoki, ki je bila opravljena maja 2018 in v kateri je navedeno, da se je protokol na splošno izkazal kot učinkovit, uspešen, primeren za zadevne interese in skladen s sektorsko politiko Zelenortskih otokov ter v veliki meri sprejemljiv za deležnike in da je priporočena sklenitev novega protokola; poudarja, da je mogoče doseči še večji napredek pri sodelovanju na področju ribištva med EU in Zelenortskimi otoki, ter meni, da mora zato novi protokol segati dlje od predhodnih protokolov o izvajanju tega sporazuma, zlasti glede razvojne pomoči ribiškemu sektorju Zelenortskih otokov;
4. se strinja, da je treba doseči znaten napredek pri razvoju zelenortskega ribiškega sektorja, vključno z ribiško industrijo in povezanimi dejavnostmi, ter poziva Komisijo, naj stori vse potrebno za njegovo dosego, vključno z morebitno revizijo in okrepitvijo dela sporazuma, ki se nanaša na sektorsko podporo, ter z ustvarjanjem pogojev za povečanje stopnje črpanja finančnih sredstev;
5. meni, da sporazum o partnerstvu o trajnostnem ribištvu med EU in Zelenortskimi otoki ne bo dosegel svojih ciljev, če ne bo prispeval k povečanju dodane vrednosti na Zelenortskih otokih zaradi izkoriščanja njenih ribolovnih virov;
6. meni, da morata biti sporazum o partnerstvu o trajnostnem ribištvu med EU in Zelenortskimi otoki in njegov protokol usklajena z nacionalnimi razvojnimi načrti in načrtom za modro rast znotraj ekoloških omejitev za razvoj ribiškega sektorja Zelenortskih otokov, ki so prednostna področja za podporo EU in za katere je potrebna mobilizacija potrebne tehnične in finančne pomoči, in sicer bi morala:
 - okrepiti institucionalne zmogljivosti in izboljšati upravljanje: pripraviti zakonodajo, ki bo temeljila na načrtih upravljanja in podpirala izvajanje te zakonodaje in načrtov upravljanja;
 - poostri spremljanje, nadzor in opazovanje v izključni ekonomski coni Zelenortskih otokov in na okoliških območjih;
 - okrepiti ukrepe za boj proti nezakonitim, neprijavljenim in zakonsko neurejenim ribiškimi dejavnostim, tudi v celinskih vodah;
 - okrepiti partnerstva z drugimi državami, ki jih zanimajo ribolovne dejavnosti v izključni ekonomski coni Zelenortskih otokov, in sicer z ribiškimi sporazumi, zagotoviti preglednost z objavo celotne vsebine teh sporazumov ter vzpostaviti regionalni program za usposabljanje in uporabo opazovalcev;
 - podpirati uvedbo in izboljšanje programov za zbiranje podatkov, ki oblastem

Zelenortskih otokov omogočajo, da razumejo, kakšni viri so na voljo, in da podprejo znanstveno oceno virov, kar bo omogočilo sprejemanje odločitev na podlagi najboljših razpoložljivih znanstvenih spoznanj;

- omogočiti izgradnjo in/ali razvoj ključne infrastrukture za ribištvo in z njim povezane dejavnosti, kot so pomoli in pristanišča (industrijska in obrtna, na primer pristanišče Mindelo na otoku São Vicente), mesta za skladiščenje in predelavo rib, tržnice, infrastruktura za distribucijo in trženje ter kakovostni laboratoriji za analizo;
 - podpirati in izboljšati delovne pogoje za vse delavce, zlasti za ženske v vseh dejavnostih, povezanih z ribištvom, vključno s trženjem, preoblikovanjem, upravljanjem ribištva in znanostjo;
 - podpirati znanstveno znanje, ki je potrebno za vzpostavitev zaščitene morske območij, vključno z njihovim izvajanjem, spremljanjem in nadzorom;
 - omejiti prilov občutljivih vrst, kot so morske želve;
 - omogočiti okrepitev organizacij, ki zastopajo moške in ženske v ribiškem sektorju, zlasti tiste, ki se ukvarjajo z malim ribolovom, s čimer bi se okrepile tehnične, upravne in pogajalske zmogljivosti;
 - omogočiti vzpostavitev in/ali obnovo centrov za osnovno in poklicno usposabljanje, s čimer bi se povečala usposobljenost ribičev, pomorščakov in žensk v ribiškem sektorju in drugih dejavnostih, povezanih z modrim gospodarstvom;
 - okrepiti ukrepe za spodbujanje vključevanja mladih v ribištvo;
 - okrepiti znanstvene raziskovalne zmogljivosti in zmožnosti za spremljanje ribolovnih virov in morskega okolja;
 - izboljšati trajnost morskih virov na splošno;
7. pozdravlja dejstvo, da se sporazum ne nanaša na male pelagične ribe, ki so zelo pomembne za lokalno prebivalstvo in za katere ni presežka;
 8. izraža zaskrbljenost zaradi morebitnega škodljivega vpliva ribolovnih dejavnosti na populacijo morskih psov v izključni ekonomski coni Zelenortskih otokov;
 9. meni, da je treba podrobneje oceniti koristi, ki jih izvajanje protokola prinaša lokalnemu gospodarstvu (zaposlovanje, infrastruktura, socialne izboljšave);
 10. meni, da bi bilo treba izboljšati količino in natančnost podatkov o vseh ulovih (ciljnih vrstah in prilovu), o stanju ohranjenosti ribolovnih virov ter o vplivu ribolovnih dejavnosti na morsko okolje, in izboljšati izvajanje financiranja sektorske podpore, da bi omogočili natančnejšo oceno učinka sporazuma, tudi socialnega in gospodarskega, na morski ekosistem, ribolovne vire in lokalne skupnosti;
 11. meni, da bi bilo treba zaradi možnosti zaprtja ali uvedbe omejitev ribolova najprej poskrbeti za lokalne ribolovne potrebe na podlagi zanesljivega znanstvenega mnenja, da

bi zagotovili trajnost virov;

12. poziva Komisijo in organe Zelenortskih otokov, naj izboljšajo zbiranje podatkov in spremljanje prelova staležev ter se zlasti osredotočijo na morske pse;
13. poziva Komisijo in države članice, naj v okviru politik sodelovanja in uradne razvojne pomoči, ki se osredotočajo na Zelenortske otoke, upoštevajo, da bi se morala Evropski razvojni sklad in sektorska podpora, določena v tem sporazumu o partnerstvu o trajnostnem ribištvi, dopolnjevati, da bi hitreje in učinkoviteje prispevali h krepitvi sektorja lokalnega ribištva in da bi imela država popolno suverenost nad svojimi viri; poziva Komisijo, naj prek Evropskega razvojnega sklada in drugih ustreznih instrumentov omogoči potrebne ukrepe za zagotavljanje infrastrukture, ki je zaradi obsega in stroškov ni mogoče zgraditi zgolj s sektorsko podporo v okviru sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvi, na primer ribiška pristanišča (industrijska in obrtna);
14. poudarja potrebo po povečanju prispevka sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvi k lokalnemu ustvarjanju novih neposrednih in posrednih delovnih mest, naj si bo na plovilih, ki delujejo na podlagi sporazuma, ali v ribolovnih dejavnostih, tako na začetku kot na koncu dobavne verige; meni, da imajo lahko zato države članice ključno vlogo pri doseganju tega cilja in lahko dejavno sodelujejo pri krepitvi zmogljivosti in usposabljanju;
15. poziva Komisijo in države članice, naj dodatno okrepijo sodelovanje z Zelenortskimi otoki in ocenijo možnosti za krepitev prihodnje razvojne pomoči, zlasti v okviru novega instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje, ki je predlagan kot del proračuna EU za obdobje 2021–2027, in zlasti ob upoštevanju dobre uporabe sredstev EU na Zelenortskih otokih ter politične stabilnosti države v kompleksnih geopolitičnih razmerah, kar je treba podpirati in nagraditi;
16. poziva Komisijo, naj Republiko Zelenortski otoki spodbuja k uporabi finančnega prispevka, ki ga zagotavlja protokol, za dolgoročno krepitev nacionalne ribiške industrije, za spodbujanje povpraševanja po lokalnih naložbah in industrijskih projektih ter za spodbujanje rasti trajnostnega modrega gospodarstva, kar bi ustvarilo lokalna delovna mesta in izboljšalo privlačnost ribolovnih dejavnosti za mlajše generacije;
17. poziva Komisijo, naj pošlje Parlamentu zapisnike in sklepe sej skupnega odbora iz člena 9 sporazuma in ugotovitve letnih ocen ter jih objavi; poziva jo tudi, naj predstavnikom Parlamenta omogoči, da se kot opazovalci udeležijo sej skupnega odbora, in naj k sodelovanju spodbuja ribiške skupnosti Zelenortskih otokov in povezane deležnike;
18. meni, da bi bilo treba zbrati informacije o koristih, ki jih izvajanje protokola prinaša lokalnemu gospodarstvu (zaposlovanje, infrastruktura, socialne izboljšave);
19. poziva Komisijo in Svet, naj v skladu s členom 13(2) PEU in členom 218(10) PDEU ter v okviru njunih pristojnosti Parlament nemudoma in izčrpno obveščata v vseh fazah postopkov v zvezi s protokolom in, če je to ustrezno, njegovim podaljšanjem;
20. Komisijo, zlasti pa Svet, opozarja, da dolgotrajni postopek z začasno uporabo mednarodnih sporazumov, preden ga Parlament odobri, ni v skladu z vodilnimi načeli Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje in da ta praksa močno škoduje statusu Parlamenta kot edine neposredno demokratično izvoljene institucije EU

in tudi demokratičnim značilnostim celotne EU;

21. poziva Komisijo, naj dana priporočila bolje vključi v sporazum o partnerstvu o trajnostnem ribištvu med EU in Zelenortskimi otoki in jih upošteva v postopkih za podaljšanje protokola;
22. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, vladam in parlamentom držav članic ter vladi in parlamentu Republike Zelenortski otoki.